

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 17 sierpnia 2016 roku w sprawie z powództwa J. S. przeciwko H. W. o zapłatę, Sąd Rejonowy w Zgierzu

w pkt. 1 zasądził od H. W. na rzecz J. S.: kwotę 1.800,00 złotych, kwotę 143,31 złote tytułem odsetek ustawowych od 22 lipca 2015 roku do dnia

31 grudnia 2015 roku i odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 17 sierpnia 2016 roku, kwotę 448,67 złotych, kwotę 34,34 złote tytułem odsetek ustawowych od 5 sierpnia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 17 sierpnia 2016 roku; w pkt. 2 zasądzoną

w punkcie 1 wyroku kwotę wynoszącą łącznie 2.426,32 złotych Sąd rozłożył na

14 miesięcznych rat, w tym: 13 pierwszych w kwocie po 173,00 złote każda i jedna ostatnia

w kwocie 177,32 złotych płatnych do 25-go dnia każdego kolejnego miesiąca poczynając od dnia 25 września 2016 roku z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, zaś w pkt. 3 oddalił powództwo w pozostałym zakresie i w pkt. 4 nie obciążył H. W. obowiązkiem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego wyroku wniosła pozwana, zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego – art. 117 § 1 i 2 k.c. polegające na uznaniu, że pozwana zrzekła się z zarzutu przedawnienia, w sytuacji, gdy nie miała ona takiego zamiaru i nigdy nie zrzekła się z zarzutu przedawnienia;
2. naruszenie art. 751 ust. 1 k.c. i nie uwzględnienie w sprawie niniejszej terminu przedawnienia, który skutkowałby oddaleniem powództwa w całości;
3. naruszenie art. 5 k.c. poprzez nieuwzględnienie w sprawie zasad współżycia społecznego.

W oparciu o wskazane zarzuty pozwana wniosła o zamianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości bądź o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji i nieobciążenie kosztami procesu w sprawie.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna i skutkuje zmianą zaskarżonego wyroku.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że niniejsza sprawa podlega rozpoznaniu

w postępowaniu uproszczonym i z tego względu zgodnie z przepisem art. 505¹³ § 2 k.p.c., jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku tego sądu powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Sąd odwoławczy w całości podziela ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, przyjmując je za własne, czyniąc integralną częścią poniższych rozważań. Wobec powyższego nie widzi konieczności ich ponownego, szczegółowego przytaczania. (por. wyrok SN z dnia 22 sierpnia 2002 roku, V CKN 348/00, Lex nr 52761, Prok. i Pr. 2002/6/40).

Efektom kontroli instancyjnej jest zmiana wynikająca z odmiennej oceny skutków prawnych oświadczenia złożonego przez pozwaną wobec powoda w dniu 21 października 2015 roku. W przedmiotowej sprawie w ocenie Sądu Okręgowego nie doszło bowiem do zrzeczenia się zarzutu przedawnienia przez pozwaną.

Podkreślić w tym miejscu należy, że zrzeczenie się zarzutu przedawnienia roszczenia nie wymaga wprawdzie żadnej szczególnej formy nie mniej aby uznać, że dłużnik zrzekł się zarzutu przedawnienia należy ustalić, że miał on świadomość przedawnienia kierowanego pod jego adresem roszczenia o spełnienie świadczenia majątkowego i będąc świadomym konsekwencji zrzeczenia się zarzutu przedawnienia roszczenia, zrzekł się go. W orzecznictwie przyjmuje się przy tym, że możliwe jest przyjęcie, że uznanie przedawnionego już roszczenia zawiera także zrzeczenie się korzystania z zarzutu przedawnienia, tylko wówczas jeżeli z treści lub z okoliczności, w których oświadczenie to zostało złożone, wynika, że taka właśnie była rzeczywista wola dłużnika (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2002 roku, sygn. akt IV CKN 1013/00, LEX nr 80261, wyr. Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2002 r., IV CKN 917/00, L. oraz wyr. Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2012 r., III CSK 208/11, L.). Zrzeczenie się zarzutu przedawnienia odróżnić również należy od uznania roszczenia, które powoduje przerwanie okresu biegu przedawnienia (art. 123 § 1 pkt 2 KC). W wyroku Sądu Najwyższego z 19 marca 1997 r. (II CKN 46/97, OSN 1997, Nr 10, poz. 143) wyrażono trafny pogląd, że nie jest zrzeczeniem się zarzutu przedawnienia oświadczenie dłużnika w odpowiedzi na pozew, iż uznaje roszczenie "za zasadne". Jak trafnie zwrócił uwagę Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 30 września 2005 r. (I ACA 693/05, BSAKa 2005, Nr 4, poz. 1), podjęcie negocjacji w sprawie zasad spłaty zadłużenia i zawarcia ugody sądowej nie może być interpretowane jako rezygnacja ze zgłoszonego zarzutu przedawnienia i nie może być utożsamiane ze zrzeczeniem się zarzutu przedawnienia. Trafne jest również spostrzeżenie SN w wyr. z 21.7.2004 r. (V CK 620/03, L.): "Nie sposób uznać za zrzeczenie się zarzutu przedawnienia każdego zachowania się dłużnika zmierzającego do zaspokojenia roszczenia, np. zapłacenie odsetek (...). Tylko wówczas można przyjąć dorozumiane oświadczenie woli dłużnika o zrzeczeniu się zarzutu przedawnienia, gdy jego zamiar zrzeczenia się zarzutu przedawnienia wynika w sposób niewątpliwy z towarzyszących temu oświadczeniu okoliczności. Takie okoliczności to np. pertraktacje dłużnika z wierzycielem na temat rozłożenia długu na raty, zawarcie umowy nowacyjnej, zawarcie ugody sądowej lub pozasądowej". W piśmiennictwie trafnie zwraca się uwagę, że zachowanie dłużnika tylko wtedy można uznać za zrzeczenie się zarzutu przedawnienia "gdy zamiar zrzeczenia się zarzutu przedawnienia wynikał w sposób niewątpliwy z towarzyszących okoliczności" (tak A. S., Uwagi, s. 24-25). Szczególną ostrożność w przypisywaniu niejednoznacznym zachowaniom dłużnika sensu oświadczeń woli o zrzeczeniu się zarzutu przedawnienia należy zachować wówczas, gdyby zrzeczenie takie miało być czynnością samoistną (nie elementem umowy) i w szerokim znaczeniu tego słowa nieodpłatną (niezwiązaną z żadną korzyścią zobowiązanego w ramach tego lub innych stosunków prawnych z uprawnionym). Zasady doświadczenia życiowego przemawiają bowiem przeciwko przyjęciu, że zobowiązany dokonał jednoznacznie niekorzystnej dla siebie czynności prawnej.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, że o ile Sąd Rejonowy trafnie uznał, że oświadczenie pozwanej złożone wobec powoda w dniu 21 października 2015 roku stanowi wyraźne uznanie długu, to w ocenie Sądu Okręgowego brak było jednocześnie podstaw do uznania, iż okoliczności towarzyszące złożeniu przedmiotowego oświadczenia i jego treść potwierdzają zamiar zrzeczenia się przez pozwaną z zarzutu przedawnienia. Zważyć przy tym należy, że jak wynika z akt sprawy pozwana konsekwentnie w toku całego postępowania podnosiła zarzut przedawnienia roszczenia, co świadczy o tym, iż działała w przekonaniu, iż nie zrezygnowała ze swoich uprawnień podmiotowych w zakresie zarzutu przedawnienia składając wobec wierzyciela oświadczenie z dnia 21 października 2015 roku. Brak było zatem podstaw do potraktowania złożonego przez pozwaną oświadczenia jako dorozumianego zrzeczenia się zarzutu przedawnienia. Dlatego należy uznać, że do zrzeczenia się zarzutu przedawnienia w niniejszej sprawie nie doszło.

Podsumowując, termin przedawnienia rozpoczął bieg dnia 1 lipca 2012 r. i wynosił dwa lata, przy czym pozwana składając w dniu 7 września 2012 roku oświadczenie o uznaniu roszczenia spowodowała przerwanie jego biegu i rozpoczęcie go od nowa. Zatem roszczenie powoda w chwili wystąpienia z pozwem inicjującym niniejsze postępowanie, tj. w dniu 4 sierpnia 2015 roku było przedawnione, co wobec skutecznego podniesienia zarzutu przedawnienia przez pozwaną skutkowało oddaleniem powództwa.

Dlatego też Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo.